

paalagt Administrationen — saaledes som hvor det drejer sig om Forandringer i Love og almindelige Instrukser — nogen Pligt til at forelægge tekniske Sager for de anerkendte Organisationer til Udtalelse, forinden disse Foranstaltninger bragtes til Udførelse. Den højtærede Minister mente, at han ifølge tidligere Praksis havde Ret til denne Udvidelse, idet der hverken i 1903 eller i 1910, da de første Forhandlingsregler blev gennemført, var givet nogen Lovhjemmel derfor. Det er nok rigtigt, at der den Gang ikke blev givet Lovhjemmel derfor, men senere blev der, som jeg omtalte i Gaar, ved Lønningsloven af 1919 givet Lovhjemmel, fastsat ganske lovbundne Bestemmelser om Omfanget af Forhandlingsretten, hvorefter netop de tekniske Spørgsmaal er undtaget herfra, og jeg skulde da efter min Opfattelse antage, at Ministeren ogsaa er underkastet disse Lovbestemmelser i sin Administration, at hans Ret til Fastsættelse af Forhandlingsemnernes Omfang er begrænset ved Tjenestemandslovens §§ 21 og 24, eventuelt i Forbindelse med § 25.

Som Motivering for, at han var gaaet med til denne Udvidelse, angav den højtærede Minister, at Organisationerne havde ønsket Udvidelsen saavel som Administrationen — jeg forstod, at navnlig for Postvæsenets Vedkommende var det Administrationen —, og at Administrationen nu, efter at have prøvet Reglerne i 1½ Aar, var glad ved dem. Ja, der er jo egentlig ikke megen Teknik i Postvæsenet, saa naar den højtærede Minister har villet imødekomme Organisationernes Krav, er der maaske heller ikke saa store Vanskeligheder for den Etat ved at udvide Forhandlingsretten ogsaa til tekniske Spørgsmaal. Jeg tror nu, det er lidt farligt at give den udvidede Forhandlingsret til Organisationernes Bestyrelser, der jo ikke er valgt med tekniske Formaal for Øje, men af helt andre Grunde. Men der er heller ikke saa megen Vanskelighed ved Sagen for Postvæsenets Vedkommende af en anden Grund, hvad den højtærede Minister ikke oplyste i Gaar. Saa vidt jeg ved, er det nemlig for Postvæsenet saaledes, at Uoverensstemmelser, der fremkommer ved Forhandling om tekniske Spørgsmaal, ikke kan føres frem til Ministerens Afgørelse, saaledes som det gælder om andre Spørgsmaal, men at de kun kan føres frem til Generaldirektørens Afgørelse, Generaldirektøren, som dog i alt Fald har sin tekniske Sagskundskab til Hjælp og selv kan være sagskyndig paa sit Omraade. Anderledes er det for Telegrafvæsenets Vedkommende; thi der findes en saadan Begrænsning ikke. Det

er ogsaa noget mærkværdigt, synes jeg, at Ordningen er udført paa forskellig Maade. Her er der straks kommet en Udvidelse ved Telegrafvæsenet; her skal ogsaa tekniske Spørgsmaal kunne føres op til Afgørelse af den politiske Minister, ikke efter saglige Hensyn. Jeg tror ikke, det er saa ganske heldigt, at det er sket der, og jeg mener i alt Fald, at det hører under Rigsdagens Domæne at bestemme, om der kan ske en Udvidelse. Jeg vil ogsaa spørge, om Telegrafvæsenets Administration har fremsat Ønske om denne udvidede Forhandlingsret. Og jeg vil gerne rette det direkte Spørgsmaal til Ministeren: Har Ledelsen af Statsbanerne, hvor der er megen Teknik, virkelig ogsaa ønsket en saadan Udvidelse af Forhandlingsretten til ogsaa at gælde tekniske Spørgsmaal? Jeg tror det nu ikke. Den af det interne Udvalg afgivne Betænkning, som den højtærede Minister omtalte i Gaar, og som jeg ogsaa henviste til, er nu offentliggjort i hele sin Udstrækning i Jernbanebladene, og yderligere har Ministeren haft den Godhed i Gaar at tilstille Jernbanaaradets Medlemmer den, saaledes at man nu har Lejlighed til at gøre sig bekendt dermed. Men det synes at fremgaa af denne Betænkning, som jeg altsaa delvis kendte i Gaar, fordi jeg havde set dens første Halvdel i et af Jernbanernes Fagblade, at det er Organisationerne alene, som har ønsket denne Udvidelse, og at den højtærede Minister, allerede inden Udvalgets Arbejde blev paa-begyndt, har taget Bestemmelse om, at han vilde udvide Forhandlingsretten til tekniske Spørgsmaal — han siger, at han er „sindet“ at gøre det. Det fremgaar ogsaa, at han overhovedet ikke har ønsket at høre det interne Udvalgs Mening om, hvorvidt han har Lovhjemmel dertil. Anderledes kan man ikke forstaa Indledningen til Betænkningen. Først er Kommissoriet saa omfattende, at der derigennem ønskes en Drøftelse af Spørgsmaalet om Forhandlingsrettens Udvidelse til tekniske Spørgsmaal og Spørgsmaalet om en Voldgiftsrets Nedsættelse, men derefter kommer der et ændret Kommissorium, hvorefter Ministeren kun ønsker et Forslag om Gennemførelse deraf.

Hvad jeg her har sagt om Forhandlingsrettens Udvidelse til tekniske Spørgsmaal, gælder i endnu højere Grad om Indførelse af en Voldgiftsret indenfor Statsvirksomhederne. Statsvirksomhedernes Personaler er jo underkastet Lønningsloven, og dens § 25 giver Hjemmel for, hvorledes der skal forholdes i Tilfælde af Uoverensstemmelser, idet der staar, at disse afgøres under Ministerens Ansvar efter Referat fra Stats-